A°. 1827. № 46.

LEYDSCHE COURANT.

MAANDAG DEN 16 APRIL.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, gezien hebbende de Notificatie van hun Ed. Gr. Achtb. de Heeren Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato den 9 Januarij l. l., betreffende den herijk der maten en gewigten in Zuid-Holland, en gelet op de voordragt van den Arrondissements-ijker alhier, van heden, — geven mits dezen den ingezetenen dezer Stad hunne verpligting te kennen, tot het doen herijken der reeds ingevoerde Nederlandsche gewigten, lengte- en inhoudsmaten. — En worden dezelve ingezetenen ten dien einde opgeroepen, ter bezorging der gemelde maten en gewigten, aan het lokaal van den ijk, aan het *Gasthuis* op de *Aalmarkt*. — Zullende daartoe worden gevaceerd van *Dingsdag den 3 April aanstaande*, tot en met *Vrijdag den 11 Mei daaraanvolgende*, op *Dingsdag*, *Woensdag* en *Vrijdag*, des voormiddags van 9 tot 12 uren, en des namiddags van 3 tot 6 uren.

En waarschuwen Burgemeester en Wethouders voornoemd, allen en een iegenlijk, wien het aangaat, om aan hunne verpligting omtrent dezen *herijk* stiptelijk te voldoen, ten einde buiten bekeuring te blijven.

Aldus gedaan en gepubliceerd, bij H. H. Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden, op den 15. Maart 1827.

J. G. DE MEY.

Ter ordonnantie van dezelve,

P. A. DU PUI.

KENNISGEVING,

OMTRENT DEN HERIJK DER OUDE MATEN VOOR NATTE WAREN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, in aanmerking nemende, dat de gewone termijn voor de herijk der *inhouds-maten* voor *natte waren*, waarmede wijn, bier, azijn, melk, boter, olie, teer en dergelijke uitgemeten wordt, is verstreken, en gemelde maten, naar het nieuwe stelsel, nog niet worden ingevoerd, en dat mitsdien de bepalingen, omtrent gemelde nog in gebruik zijnde *oude inhoudsmaten*, alsnog behooren te worden geobserveerd; — Brengen ter kennis van een ieder wien zulks aangaat, dat door den Stads-IJker en Juister zitplaats zal worden gehouden, in het lokaal van den ijk, aan het *Gasthuis* op de *Aalmarkt*, gedurende de maand *April*, van 's morgens ten negen tot twaalf uren, en 's namiddags van drie tot zes uren, beginnende op *Dingsdag* den 3 *April* aanstaande, en voorts dagelijks, uitgenomen des *Zondags*, *Maandags* en *Donderdags*, ten einde, na voorgaand onderzoek en jnistinge, den ijk van gemelde *oude maten* te vernieuwen.

Waarschuwende Burgemeester en Wethouders voornoemd, alle degenen die het aangaat, denzelven tijd waar te nemen, en zich te wachten voor boete en schade; gelijk dit nader begrepen staat in de 130*ste Burgerlijke Keure*, naar welke een ieder gehouden zal zijn, voor zoo veel dezen ijk betreft, zich te gedragen.

Aldus gearresteerd en afgekondigd bij H. H. Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden, op den 19. Maart 1827.

J. G. DE MEY.

Ter ordonnantie van dezelve,

P. A. DU PUI.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN op heden ontvangen hebbende de navolgende dispositie van Hun Ed. Groot Achtb. de H. H. Gedeputeerde Staten van Zuidholland, van den 6 April 1827:

„ De Gouverneur, President, brengt ter tafel eene door den Gouverneur der provincie Gelderland aan hem gerigte missive van den 5den dezer, N°. $\frac{1730}{25}$, betrekkelijk den kommervollen toestand, in welken zich een gedeelte zijner provincie, ten gevolge der onlangs plaats gehad hebbende doorbraak van den *Banddijk*, bij *Ochten*, bevindt, welke toestand, door de buitengewone hoogte der rivier en afwisselende stormen, gedurende meer dan eene maand, zoodanig is toegenomen, dat dezelve niet meer uit den boezem dier provincie, zoo als men aanvankelijk had gehoopt, kan worden geleenigd; maar de bijstand en hulp van andere provincien daartoe onvermijdelijk geworden is, verzoekende hij Gouverneur mitsdien, dat deze vergadering, volgens 's Konings bewilliging, autorisatie gelieve te verleenen, om, tot het onderhavig einde, eene algemeene collecte in de verschillende gemeenten van Zuidholland te doen, en het bedrag derzelve, te zijner tijd, aan hem over te maken.

„ Waarop gedelibereerd en tevens in aanmerking genomen zijnde, dat de noodlottige gevolgen van de te *Ochten* gevallen dijkbreuk zich insgelijks over eenige gemeenten van Zuidholland uitstrekken, wier noodlijdende ingezetenen, insgelijks op eenig aandeel in dusdanige collecte, aanspraak maken kunnen.

„ Is goedgevonden en verstaan, Burgemeesteren en Wethouders der steden, en Burgemeesteren en Assessoren der gemeenten, ten platten lande, in Zuidholland, bij deze, uit te noodigen, om, in den loop van de week na Paschen aanstaande en op zoodanigen dag dier week, als door hen daartoe het meest geschikt zal worden geoordeeld, eene collecte in hunne respective steden en gemeenten, aan de huizen der ingezetenen te doen plaats hebben, na vooraf, bij publicatie en met gepaste opwekking tot weldadigheid aan hunne ingezetenen, daarvan te hebben kennis gegeven, en tevens de Leeraars der respective gezindheden te hebben verzocht, om hunne gemeenten aan te sporen, ter vervulling van dien liefdepligt, op zoodanige wijze, als overeenkomstig is met de gevoelens van mededeelzaamheid, welke de ingezetenen van dit land in het algemeen en die dezer provincie in het bijzonder steeds hebben gekenmerkt.

„ Zullende de opbrengst dier collecte niet alleen strekken voor de noodlijdenden in het overstroomde gedeelte van Gelderland, maar ook voor een gedeelte gebezigd worden ten behoeve der noodlijdenden in de ongelukkige gemeenten in Zuid-Holland, welke, aan Gelderland grenzende, ten gevolge der in de praemisse dezer vermelde doorbraak, nog met water zijn bezet, en waarin de nood insgelijks hoog geklommen is.

„ Wordende eindelijk de besturen nog aangeschreven, om het bedrag dier collecte, uiterlijk vóór den 30. dezer, op de gewone wijze, aan den Gouverneur van Zuid-Holland over te maken.

„ En zal een gedrukt exemplaar dezer dispositie worden gezonden aan de Burgemeesteren en Wethouders der steden, en Burgemeesters en Assessoren der gemeenten ten platten lande, in Zuid-Holland, tot informatie en narigt.

„ Voor extract conform.

„ De Griffier der Staten van Holland,

(*was get.*) J. VAN DER SLEYDEN.

Brengen diensvolgens bij deze ter kennis van de ingezetenen dezer Stad, dat voorschrevene algemeene Collecte aan hunne huizen alhier zal plaats hebben, op WOENSDAG, *den* 18. *April* aanstaande, *'s morgens ten half tien ure*, met eene opene schaal, door de Diakenen en Armbezorgers van alle gezindheden, die zich, op gedaan verzoek, daartoe wel hebben willen leenen.

En worden de goede ingezetenen bij deze verzocht, om alsdan op de uitreiking hunner liefdegiften order te stellen; terwijl Burgemeester en Wethouders voornoemd geenszins mogen twijfelen aan de voortdurende mildadige gezindheid van Leydens inwoners, ten allen tijde zoo uitstekend bewezen; maar zich durven verzekerd houden, dat dezelve in deze ramp, welke een gedeelte onzer landgenooten in de jammerlijkste ellende gedompeld heeft, buitengewone mildadigheid aan den dag zullen leggen, en zoo veel in hun vermogen is toebrengen, tot leniging van den nood dezer rampspoedigen.

Aldus gedaan en gepubliceerd, bij H. H. Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden, op den 13 April 1827.

J. G. DE MEY,

Ter ordonnantie van dezelve,

P. A. DU PUI.

PORTUGAL.

LISSABON den 28 Maart. Vele krijgsgevangenen, in den laatsten veldtogt gemaakt, hebben zich op den Spaanschen Ambassadeur beroepen, als onderdanen zijnde van Zijne Kath. Maj. De Princes heeft bevolen, dat men ze toelaten zou, om hunne titels bij gezegden Gezant te doen gelden.

H. K. M. heeft de wet, der Algemeene Kortes, op de dotatie der Koninglijke familie, bekrachtigd en in het officieel dagblad doen publiek maken. Men merkt op, dat de Koningin Donna Maria II. niet meer in de beschikkingen der wet begrepen is.

— Volgens het rapport, door de Commissie van Financien, den 26. aan de Kamer der Gedeputeerden gedaan; zullen de gezamenlijke uitgaven van het Koningrijk voor 1827 bedragen, ongeveer 28 millioenen 800,000 guldens, en de inkomsten 22 en 1 half millioen: het te kort zal door eene leening gevonden worden, die het Gouvernement gemagtigd wordt te openen.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN den 9 April. De Lord Kanselier en de Graaf Bathurst, hebben gisteren gehoor bij Z. M., en de Vicomte Granville, Zaturdag eene zamenkomst met den Heer Canning gehad; de Spaansche Ambassadeur heeft gisteren met dien Heer gearbeid.

De Lord Kanselier, die op heden eene zitting bepaald had, heeft dezelve dezen morgen vroegtijdig doen afzeggen, men gelooft uit hoofde van eenen Kabinetsraad, die in den loop van dezen dag zal gehouden worden.

— Een brief van Gibraltar, gedagteekend den 19 Maart, meldt, dat er een Spaansch Kabinets-koerier, drie dagen te voren van Madrid vertrokken, bij den Consul aangekomen was, hetgeen eenen grooten indruk gemaakt had; dat hij ook brieven voor Sir George Don had overgebragt, die dadelijk naar St. Rocque, zijne residentie, waren bezorgd; dat Sir George terstond na derzelver ontvangst in de stad gekomen was, en bevelen gegeven had om zijne meubelen derwaarts te vervoeren, hetgeen reeds sedert twee dagen bewerkstelligd werd.

(*Het vervolg op den kant van deze bladz.*)

— De dagbladen van Rio-Janeiro, die tot den 7 Februarij loopen, melden nog niets stelligs omtrent het al of niet voortduren van den oorlog met Buenos-Ayres.

De betrekkingen tusschen Brazilien en de andere Republieken van Zuid-Amerika hebben niets geleden door den oorlog met die van la Plata.

De Gezant der Columbiaansche Republiek is den 5 Februarij door den Keizer met de grootste onderscheiding ontvangen. Hetzelfde heeft omtrent den Zaakgelasten van Peru plaats gehad. Het liberale stelsel, door den Keizer ten opzigte van Portugal gevolgd, zal veel toebrengen, om de vooringenomenheden van Bolivar en andere mannen, die invloed op de Republikeinsche Staten hebben, omtrent de staatkunde van het hoofd des Braziliaanschen Rijks te verminderen.

— Van Buenos-Ayres berigt men, den 21 December, dat brieven van den Generaal Brown, aan boord van den schooner *the Saeraudi* geschreven, melden, dat hij, na de haven van Rio-Grande eenigen tijd geblokkeerd te hebben, tien Braziliaansche schepen genomen en vernield had.

— In het dagblad de *Mensagero Argentino*, van den 23 December, vindt men de Staatsregeling der Argentijnsche Republiek, door het Congres gesanctioneerd; zij bestaat uit 191 artikels.

— Gecons. 82 en 3 vierde a 7 achtste voor Mei, 82 en 3 vierde comptant; Mexikaansche 70 en 3 vierde a 71; Columbiaansche 40 en 1 vierde a 1 half; Cortes 12 en 3 vierde a 13; Grieksche 15 en 3 vierde a 16.

FRANKRYK.

PARYS den 12 April. De Heer *de Maubreuil* is heden, in eene vrij ongehavende kleeding, voor het Koninglijke Geregtshof van Parijs, door de gendarmes gevoerd. Op de vraag, hoe hij heette, antwoordde hij: „ eenen brief ontvangen te hebben van den Heer Germain, zijn Advokaat, die zeer ziek is, en het uitstel der zaak verzocht."

De President zegt eenen gelijken brief met behoorlijk getuigschrift van den Heer Germain ontvangen te hebben, en vraagt den Heer de Maubreuil af, of hij niet voornemens is, om zichzelven in afwezendheid van zijn Advokaat te verdedigen. De Heer de Maubreuil antwoordt: „ dat hij aan de zorg, die de Heer Germain hem bewezen heeft, en aan de goede hoedanigheden, die hij in hem bespeurd had, aan zijne openhartigheid, aan zijne regtschapenheid, de opoffering dier verlenging van zijne gevangenschap verschuldigd was."

De vraag van den President, of hij dacht, dat de Heer Germain binnen eene veertien dagen zoude kunnen hersteld zijn, beantwoordde de Advokaat David ontkennend. De President verschuift de zaak tot de volgende maand. De dag zal nader bepaald worden na de tijding die men omtrent de gezondheid van den Advokaat ontvangen zal.

— In de Kamer der Gedeputeerden zijn de discussien op de wet voor de Jurij geopend. De Heer Devaux du Cher stemt tot verwerping van het ontwerp van het Gouvernement, en tot de zuivere aanneming van het eerder gemaakte dan verbeterde ontwerp der Pairs.

De Heer Meffraij stemt daartegen voor het oorspronkelijk ontwerp. De Heer Human, voor dat der Commissie. De zitting wordt geadjourneerd tot Zaturd

— Gisteren zijn de 5 pCts. geweest 100 fr. 10 3 pCts. 70 fr. 75 c. Bank-Actien 2032 fr. 50 c.

(*Het vervolg op de volgende bladz.*)

NEDERLANDEN.

BRUSSEL den 11 April. De Tweede Kamer der Staten-Generaal heden vergaderd, ontvangt de hulde en beveelt de plaatssing van een werk betiteld: *Essai sur la veritable indépendance du pauvoir judiciaire*, door den Heer *Metelerkamp* namens den Heer ***, Advokaat te Rotterdam, aangeboden; voorts van de 13de aflevering *des Chateaux et Monumens des Pais-Bas*, door den Heer *Jobart*.

De Heer *Le Clercq*, vervolgens aan het woord zijnde over het ontwerp van wet op de regterlijke organisatie, verdeedigt zijne aanspraak in het begin der discussien gedaan, tegen de aanmerkingen daarop door den Minister van Justitie gemaakt; beweert, dat zijn voorstel in 1815 gedaan, om een hof voor een of meer provincien aan te nemen, niet is verworpen geworden, maar in het wezen der zaak aangenomen, zoo als bleek uit de redactie van de Fransche tekst der grondwet, en het rapport der Commissie in der tijd, waarin het aanmerking verdient, dat men de uitdrukking gebruikt: *niet* van *une cours*, maar van *un tribunal d'appel*; dat wijders de grondwet aan de Zuidelijke Provincien in 1815 was voorgedragen in het Fransch, en men dus thans niet wel kon beweren, dat de Fransche tekst niet die der grondwet was, en er de ware beschikkingen van niet bevatte, zonder te zeggen, dat er te leurstelling hadde plaats gehad. Een denkbeeld, dat hij verre is van te voeden.

Hij beweert verder, wel degelijk mede over art 169, 181, 182, 183 en 185 gesproken te hebben, komt nader op art. 181 en 182 terug, en vindt in het laatstgemelde een nieuw argument tegen het ontwerp.

De Heer *Hinlopen* heeft kortelijk de redenen ontvouwt, waarom hij voor de wet zoude stemmen, die hij oordeelt overeenkomstig de grondwet te zijn. De verklaring van den Minister had hem gerust gesteld over de vernietiging van zoo veele arrondissements-regtbanken.

De Heer *de Brouckere* zegt, dat hij gisteren bij de aanhaling van de grondbeginselen van Laplace, over de waarschijnlijkheid en zekerheid der oordeelvellingen, niet van eene Jurij had willen spreken, maar van de regters geroepen om in criminele zaken te vonnissen.

De Heer *Uttenhoven* antwoort, dat hij dan volmaakt gelijk had en in het belang der beschuldigden had gesproken.

De Heer *Corver Hooft* vraagt, dat de Kamer, bevorens over het ontwerp te raadplegen, beslisse, of zij begrijpt dat de *conflicten*, op den tegenwoordigen voet in de wetgeving bestaan, ten einde men de gevolgen weten kunne, die het aannemen van het ontwerp hebben zal.

De President antwoordt, dat de Minister, bij het woord voeren, daarop waarschijnlijk antwoorden zal.

De Heer *Dumont* herinnert de Kamer, dat hij de artikelen der conflicten als inconstitutioneel bestreden heeft; maar hij oordeelt niet, dat men daarvan niets in de wet zoude moeten bepalen. Hij vreest, dat, wanneer de wet ten aanzien der conflicten zwijgt, men zich nog langen tijd van de Fransche wetgeving bedienen zal. Hij kan het ontwerp niet aannemen, zoo lang de officieren van het publiek ministerie niet voor hun leven benoemd worden en onherroepelijk zijn, gelijk de rigters. Het regtspreken door dezelfde regters ter eerster instantie en in cas d'appel, komt hen eene klaarblijkelijke verkrachtiging voor van de grondwet, die twee trappen van Jurisdictie bepaalt. Hij zal dan niet voor het ontwerp stemmen kunnen.

De Heer *Metelerkamp* volhardt bij zijn gezegde, dat de zin van art. 109 der grondwet van 1814 geweest is, om voor elke provincie een gerigtshof te bepalen. Hij had natuurlijk in zijn werk geen gewag gemaakt van eene kwestie, die toen niet bestond.

De Heer *de Stassert*, die zijn stem gereserveerd had, verklaart zich thans voor de wet. Hij vindt niets inconstitutioneels in art. 65, en 66, zoo min als in artikel 8.

De Heer *Dotrenge* komt op zijne vorige bezwaren terug (*zie onze voorgaande.*)

De Heer *van Alphen* begrijpt, dat men, om zich een juist denkbeeld van het oogmerk der grondwet te vormen, den invloed van het tijdstip moet nagaan, waarin dezelve gemaakt werd. Alles was onder Napoleon conflict. Ieder een was die centralisatie, die conflicten moede. Men bepaalde zich tot het denkbeeld der localiteiten, dat der verdeeling in Provincien was toen het heerschende, en men dacht niet om de conflicten te herstellen.

Hij meent, dat het tegenwoordig ontwerp noch de eenvoudigheid bezit, die de voormalige regterlijke organisatie kenschetste, noch de eenvormigheid, die de hedendaagsche tijd vereischt, en dus niet kan aangenomen worden.

De Heer *van Reenen* ziet niets in de wet, het geen met de grondwet strijdt, en betoogt dit in het breede, de verordeningen achtereenvolgens nagaande van die voor de Cantons-Regters af tot van den Hoogen Raad toe. Hij vreesde het Provincialismus niet, door de instelling van de Gerigtshoven. Dit had nu geen plaats, en nogtans waren die Provincien reeds afgezonderd onder bijzondere autoriteiten. De Hooge Raad zou de algemeene jurisprudentie van het Koningrijk handhaven. De tegenwerpingen tegen de conflicten vervielen, en de beschikkingen omtrent eene Jurij behoorden tot het lijfstraffelijk Wetboek. Ofschoon hem eenige bijzonderheden in het ontwerp mishagen, zal hij het, als niet strijdig met de Grondwet, aannemen.

De Heer *van de Poll* merkt aan, dat men zijnen bedenkingen tegen de Cantons-Regters niet heeft opgelost. Men had gezegt, dat de beschikkingen omtrent het appel in criminele zaken, welks verbod met de menschelijkheid en billijkheid streed, tot het wetboek over de lijfstraffelijke instructie behoorden; maar artikel 78 van het ontwerp benam daar toe alle mogelijkheid. — De uitleggende memorie had op deze vraag gezwegen.

Het was nogtans te noodzakelijker, om dat de acht Regters, door het ontwerp bepaalt, met de minst meerderheid beslissen zouden. Met de Jurij, had men twaalf gezworenen, die over het *factum* beslisten. Wanneer slechts de volstrekste meerderheid tegen den beschuldigden was, voegden zich de vijf Rigters van het Hof bij de Jurij. Er waren dus indedaad zeventien Rigters, en gevolgelijk meer verzekering tegen de dwaling. Het ontwerp leverde meer zekerheid op voor de civiele vonnissen; maar in het civiele is het alleen om geld te doen, in het criminele is er de eer en het leven mede gemoeid. Ongeacht die aanmerkingen zal hij voor de wet stemmen.

De Heer *Donker Curtius* antwoordt, beurtelings in het Fransch en in het Hollandsch, op de aanmerkingen tegen zijnen voordragt gemaakt. Hij volhardt met art. 8 van het ontwerp, hetgeen het openbaar Ministerie afhankelvk maakt van de uitvoerende magt, niet te kunnen goedkeuren, als strijdende tegen de grondwet, die hij bezworen heeft, en welke aan den Koning geene regterlijke magt geeft: deze staat op zich zelven en is van de uitvoerende en wetgevende magt afgescheiden. Overigens was hij geen voorstander van *de Jurij*. Het voordeelige dier inrigting steunde op eene valsche veronderstelling, dat al de gezworenen, menschen van gezond oordeel waren, en zij hadden niet altoos over eene eenvoudige daadzaak, maar dikwijls ook over het voornemen te oordeelen.

De Heer *Sypkens* verdedigt de administrative magt hevig. In het achtste artikel vindt hij geene zwarigheid. Het publiek ministerie spreekt geen regt, dus kan het ook geen werktuig van ongeregtigheid worden.

De Heer *van Asch* keurt het intrekken der artikelen omtrent de conflicten goed, hij oordeelt, dat er middelen zijn, om ze op eene billijke wijze te doen beoordeelen. Hij zal voor de wet stemmen.

De Heer *Fockema* vraagt, dat de discussien mogen gesloten worden (*ondersteund*, *ondersteund.*)

De President verleent het woord aan den Minister van Justitie.

Z. Exc. verdeedigt in eene redevoering, die twee uren geduurd heeft, in het Nederduitsch, het ontwerp van wet tegen de gemaakte aanmerkingen.

Na het gezag van *Montesquieu*, door een redenaar ingeroepen, verworpen te hebben, als ten deze niet afdoende, zegt de Minister, dat de grondwet alleen het geschilpunt wegens de afscheiding der magten in onze staatsinrigting moet beslissen. In deze nu is geen schijn of schaduw te vinden van drie van elkander afgescheiden magten, de wetgevende, de uitvoerende en de regterlijke magt. Onze regering is Monarchaal. De Koning is niet de uitvoerende magt. Het tweede hoofdstuk onzer grondwet handelt niet *van de uitvoerende magt*, maar *van den Koning*. Het derde hoofdstuk handelt niet *van de wetgevende magt*, maar *van de Staten Generaal*. Het vierde hoofdstuk handelt niet *van de uitvoerende of administrative magt*, maar *van de Staten der provincien*. Het vijfde hoofdstuk handelt niet *van de regterlijke magt*, maar *van de justitie*, en wanneer men aldaar leest in artikel 166, dat de regterlijke magt wordt uitgeoefend door regtbanken, moet men door de woorden *regterlijke magt* verstaan de bedeeling des regts. Uit artikel 162 der grondwet blijkt voorts, dat de regterlijke magt een uitvloeisel is van het Sovverein gezag; daar leest men: „ er wordt alomme in de Nederlanden „ regt gesproken in naam en van wege den Koning." Dit is geen bloot formulier, zonder beteekenis; maar het is een grondwettelijk voorschrift, aanduidende, dat de Koning aan het hoofd der justitie is, en dus niet vreemd is aan de justtie. Daarom is ook dit formulier bij ons en andere volken veranderd, telkens wanneer het Souverein gezag in andere handen overging. De justitie zoo wel als de administrative magt, vereenigen zich in de Koninklijke attributien, behoudens eene behoorlijke onafhankelijkheid van de regterlijke magt, met opzigt tot derzelver uitspraken.

Wat het openbaar ministerie betreft, hetzelve is afgescheiden van de regterlijke magt, het behoort niet tot dezelve, het zorgt alleen voor de belangen der regering, onder wier bevelen het staat, het beslist niet; de ambtenaren van het openbaar ministerie zijn officieren des Konings, en niet, zoo als men gezegd heeft, officieren der wet, officieren der natie; woorden zonder beteekenis. Het openbaar ministerie moet aan de hooge magt onderworpen zijn, anders zou de instelling noch doel noch nut hebben. De ambtenaren van het openbaar ministerie staan gelijk met andere ambtenaren van den Staat, welke allen verpligt zijn te gehoorzamen aan de bevelen, die zij van de hooge magt ontvangen. Tot nadere bevestiging van die stelling, beroept zich de Minister ook op het werk van den verdienstelijken Advocaat *Meijer*, waaruit Zijne Exc. eene zinsnede voorleest, voorkomende in het zesde deel.

De Minister beweert vervolgens, tegen de gemaakte aanmerkingen, dat de voordragt van het ontwerp noch ontijdig noch voorbarig is; immers, zegt hij, hebben vele leden dezer vergadering er sterk op aangedrongen; men heeft een groot verlangen daarnaar aan den dag gelegd, aan dit verlangen nu is voldaan geworden. Daarenboven moest deze wet de manier van procederen voorafgaan: de proces-orde kon niet geregeld worden zonder deze voorloopige bepalingen, welke daarmede in het naauwste verband staan. De voordragt was dus noodzakelijk.

Op de bedenkingen, wegens de vermindering der arrondissements-regtbanken antwoordt de Minister, dat hij, in zijne toelichtende verklaring, alleen de mogelijkheid van eene vermeerdering derzelve heeft doen zien, en niets meer. Indien men de wet niet aanneemt, voegt Z. Exc. er bij, zal de Nederlandsche wetgeving weder voor eenigen tijd verachterd worden.

De Minister verdedigt vervolgens de bepalingen der wet omtrent de Canton-regters en derzelver Assessoren, de arrondissements-regtbanken, het niet toelaten van het appel in crimineele zaken (art. 78) en het getal der provinciale hoven. Omtrent dit laatste beweert Zijne Exc., dat de zin van art. 182 der grondwet is,

(*Het vervolg op de kant van deze bladz.*)

dat voor elke provincie een geregtshof moet worden daargesteld, en dat men zich daaraan moet houden; dat men van de bepaling niet mag afgaan, en dat alle redeneringen, omtrent de nuttigheid van een meerder of minder getal hoven, moeten zwichten voor de duidelijke letter en den geest der grondwet, die *provinciale* hoven gewild heeft, even als *provinciale* Staten, dat is te zeggen, voor elke provincie: immers toch heeft het bijvoegelijk naamwoord *provinciaal*, voor *hoven* geplaatst, geene andere beteekenis dan wanneer het voor het woord *Staten* voorkomt. Tot nadere bevestiging hiervan beroept de Minister zich op een staatstuk, op de aanspraak door Z. Exc. uit naam van den Souvereinen Vorst in 1814 te Amsterdam in de vergadering der Notabelen gedaan, bij de aanbieding der grondwet. De Minister leest eene zinsnede daaruit voor, en doet opmerken, dat hij dit stuk, vóór dat hij het uitsprak, aan den Vorst had onderworpen, welke het na eene kleine verandering goedkeurde. Was nu de zin van art. 109 der grondwet, dat er voor elke provincie een hof zou zijn, dan is ook dezelfde zin te hechten aan art. 182, van 1815, als zijnde dit laatste artikel letterlijk hetzelfde als art. 109 der grondwet van 1814. Daar is dus hier geene *proposition alternative*, maar een regel en eene uitzondering.

De Minister eindigt zijne redevoering, met te antwoorden op de overige bijzondere aanmerkingen tegen de wet gemaakt, zoo met opzigt tot de arrondissements-regtbanken in de hoofdplaatsen, tot den Hoogen Raad, en tot de Jurij, als met opzigt tot het vestigen van eene jurisprudentie (waaromtrent de Minister, onder andere zegt, dat hij niet weet, wat het zeggen wil, eene jurisprudentie in het Koningrijk der Nederlanden te vestigen); tot de conflicten (waaromtrent de Minister aanmerkt, dat daarin nu door eene bijzondere wet zal moeten worden voorzien.) Hiermede vertrouwt Z. Exc. de geopperde zwarigheden te hebben uit den weg geruimd, en verwacht alzoo, dat de aangebodene wet de goedkeuring der Kamer zal wegdragen.

Op de vraag door den Heer *Dotrenge* gedaan, of de instructien in criminele en correctionele zaken publiek zouden zijn, antwoordde Z. Exc. nog, dat zijn persoonlijk gevoelen voor de publiciteit was, maar, dat hij nog niet wist, wat de commissie ten dien opzigte voorgesteld had, of voorstellen zoude."

De discussien worden op algemeen verlangen gesloten, en de wet met 59 stemmen tegen 42 aangenomen.

— In de zitting van heden is het voorstel van den Heer *Beelaerts*, strekkende om art. 7 van het huwelijk in het nieuwe wetboek, aangaande de dispensatie, van nu af in werking te brengen, met eenparigheid van stemmen aangenomen, en eveneens de grensch-scheiding tusschen de Provincien Luik en Limburg bepaald.

LEYDEN den 14 April. Het schip *Diana*, Kapitein Meulenbroek, is den 6de uit Vlissingen naar Batavia onder zeil gegaan met de troepen op het schip de *Schelde* ingescheept.

In onze vorige, hebben wij onder de zeetijdingen gemeld, dat de troepen met het fregat *de Handels Maatschappij*, reeds het eiland Trinidad gepasseerd zijn.

MENGELINGEN.

LETTERKUNDIGE BERIGTEN
OVER
ENGELAND, SCHOTLAND
EN
IERLAND.

Twee werken zijn er ten verleden jare in Frankrijk uitgekomen, welke beide aan de beschouwing van Engeland en Schotland en hoezeer niet regtstreeks, echter zijdelings ook van Ierland uit Geschied- en Letterkundige oogpunten gewijd is. Het eerste heeft ten titel: *Voyage Historique en Angleterre et en Ecosse; par Amadée Pichot*, 3 *vol. octavo*, *Paris chez l'Advocat*; het tweede: *Lettres sur l'Angleterre, par A. de Stael-Holstein*, 1 *vol.*, *Paris chez Treuttell et Wartz.* Het werk van *Pichot* behelst eene beschouwing der hedendaagsche Engelsche Letterkunde in haren *geheelen* omvang, en dit is de reden waarom hetzelve boven of ten minste eerder dan dat van Madame *de Stael*, verdient, dat uit hetzelve een uitreksel gegeven worde van hetgene wat dienstig kan zijn om dat belangrijk onderwerp te leeren kennen. De Heer *Pichot* komt in Engeland over Calais naar Douvres, hij schetst met waarheid het tafereel, hetwelk de Paketboot, *de Stage-Coaches*, de herbergen en het gezigt hetwelk de heerlijke velden en landhuizen en de steden en graafschappen Kent, Middelsex en Surreij vertoonen, welke Gotisch en modern tevens zijn. Maar eenmaal binnen Londen gekomen zijnde, schijnt de Heer *Pichot* zich minder onledig gehouden te hebben met de stoffelijke Phijsionomie, indien men zich dus eens mag uitdrukken, dan met de zedelijke gelaatstrekken dier groote Stad. Wij willen daarmede niet te kennen geven, dat de Heer *P.* op het voorbeeld van vroegere reizigers, geene beschrijvingen geeft van de publieke gebouwen, de square's en de straten dezer hoofdstad van het Britsche Rijk; maar hij schijnt zich meer bijzonder bevlijtigd te hebben om eene levendige schilderij te geven van den staat der Litteratuur, der Kunsten, der Staatkundige en Godsdienstige meeningen, der Schouwburgen, en kortom van al de nationale inrigtingen die het Engelsche volk kenschetzen. Van hier het verlangen van zijnen uitgever om den titel van dit boek te maken: *over Engeland en Schotland*, naar het voorbeeld van Mevrouw *de Stael*, die onder den zedigen titel van: *over Duitschland*, op eene zoo levendige en krachtige manier de zeden, de letterkunde en den maatschappelijken toestand der Germaansche volken geschetst heeft. De Heer *Pichot* heeft dusdoende, een blijk gegeven van bescheidenheid en gezond verstand, wijl hij de vergelijking heeft willen vermijden, welke het lezend Publiek tusschen deze beide letterkundige voortbrengsels zoude hebben willen maken, waarvan het eene reeds eene zoodanige vermaardheid heeft verkregen, dat men, als 't ware, met eenen zekeren moed diende begaaft te zijn, wanneer men dezelve heden zoude willen bestrijden.

Voor het overige kan men zeggen, dat de Heer *Pichot* zijn onderwerp ruim behandeld heeft. Spreekt hij, b. v., van de kunsten, dan vertoont hij ons beurtelings de meesterstukken der Engelsche kunstenaars, de beroemde gedenkteekenen der oudheid, waarmede de nationale Museum's en die der rijke partikulieren van Londen en de Provincien overvloedig voorzien zijn.

Men maakt zich doorgaans op het vaste land onregte begrippen nopens den staat der fraaije kunsten in Engeland. De Franschen vooral zeggen dikmaals, dat de Engelschen geene school hoegenaamd hebben noch in bouwkunst, noch in schilderkunst, noch in graveerkunst. Ter nauwernood willen zij eenige verdiensten toekennen aan hunne graveurs, en dan zijn zij nog dadelijk bij de hand om daarbij te voegen, dat hoezeer het waar moge zijn, dat de Engelsche kunstgewrochten eene ongemeene bevalligheid hebben, deze echter niet anders verkregen wordt, dan ten koste der regelen van de kunst, en dat elke toejuiching, die zij bij het volk bekomen, eene inbreuk is op het gezag der kunstwetten.

Ten dien opzigte schijnt het werk van *Pichot* bijzonder geschikt om vele vooringenomenheden te doen ophouden. Hij beschrijft met belangwekking de nauwkeurigheid eeniger meesterstukken van *Flaxman*, *Westmacot* en *Chantrey*, de drie voornaamste der thans levende Beeldhouwers in Engeland, wier kunstwerken men kan bewonderen in de Abtdij van Westmünster, en in de St. Paul's Kerk, mitsgaders op die *Squares* alwaar de standbeelden der groote Britsche Staatsburgers die de vrijheid van hun Vaderland verdedigd hebben, zich bevinden.

De Schilderkunst is minder bloeijend in Engeland dan de Beeldhouwkunst, nogtans hebben de portretten van *Th. Lawrence* eene regtmatige vermaardheid verkregen, gelijk ook de Landschappen van *Constable*, en moeijelijk zal men een Schilder aantreffen die vernuftiger en meer naïf is dan *Wilkie*.

Wat de Bouwkunst betreft, het algemeen en eenvormig uiterlijk der openbare gedenkteekenen in Engeland en zelfs der huizen van partikulieren aldaar, strekt ten blijke, dat de Engelschen eene groote voorkeur geven aan die wijze van bouwen welke men gewoon is den Gothischen trant te noemen. Hunne Kerken vooral, zelfs de meest nieuwerwetsche, zijn opmerkelijk door eene soort van genegenheid voor dien bouwstijl, die, zoo als sommige hedendaagsche Kunstregters meenen, beter voegt voor de Kerken der Christenen dan de edele eenvoudigheid der *antieke Architektuur.* Overigens moet men billijker wijze erkennen dat de Engelschen heerlijke gedenkstukken bezitten, die door Anglo-Normandische werkmeesters bearbeid zijn, want het zoude moeijelijk zijn schooner modellen in dezen trant te vinden dan de Hoofdkerken te Cantorberij, te Westmunster en te York.

Na talrijke bijzonderheden over de beeldende kunsten en zeer geestvolle aanmerkingen over het huisselijk leven der Engelschen, gaat de reiziger over tot de Dramatische kunst, en alles wat daar toe betrekking heeft: geschiedenis van het tooneel, beredeneerd verslag der Dramatische werken, bijzonderheden aangaande de tooneelspelers, zeden der Cerelissen. Het talent der meest vermaarde tooneelspelers wordt met juistheid beoordeeld; *Kean* in *Richard III.* en in *Macbeth*: *Young* in Jago, en *Maccready* in Othello, geven een verheven begrip van de manier waarop de Engelsche treurspelschrijvers zich de kunst voorstellen die zij beoefenen. Maar, hetgene aan velen min geloofbaar voorkomt, is, dat dit koelzinnige volk, welks deftige houding en manieren iets zoo droevigs en somber heeft, uitmunte de blijspelschrijvers bezit en met geestdrift de ergste en luidruchtigste vrolijkheid (*humour*) najaagt.

Ook is elk waarnemer steeds getroffen door het contrast hetwelk eene Engelsche tooneelvertooning oplevert, wanneer na een huivering en schrikwekkend stuk van *Shakespeare* de ziel nog geschokt was door de hartstogtelijke bewegingen welke zij ondergaan had, het gordijn weder opgehaald wordt, om alleen maar oogen zinnenbetooverende tooneelverwisselingen te aanschouwen, wanneer eene of andere hoogstdubbelzinnige *klucht* den goeden smaak en de beschaafdheid der Heeren van *de Citij* komt streelen. In deze soort hebben twee tooneelisten eene groote vermaardheid verkregen, *Liston* en *Farren*, en indedaad kunnen deze beiden met gerustheid de mededinging der beste blijspelers van Europa doorstaan.

Bijzonder is het altijd, dat de Engelschen de gewoonte hebben om gemeene tooneelen uit het dagelijksche volksleven te vermengen met de meest tragische *situatien*, hetwelk aan die tooneelisten, die alleen in het lage komieke zich eenen zekeren naam hebben verworven, gelegenheid geeft om zich te vertoonen naast de zoodanigen die den *tragischen Cothurnus* aangenomen hebben en zich in Melpomenes pleggewaad vertoonen. Zoo herinnert zich de Heer *Pichot* den tooneelspeler *Liston* gezien te hebben, in den grafdelver van *Hamlet*, door een natuurlijk en *piquant* spel contrasterende met de diepe *melancholie*, welke op alle gelaatstrekken van *Kean* die den voornamen rol van dit stuk speelde, diep ingedrukt waren. De tweede helft van het eerste deel is geheel besteed aan de Dramatische kunst. Het tweede deel wordt geopend door eenige bedenkingen over eene nieuwe soort van Litteratuur, welke men de *frenetische* of *dolzinnige* zoude kunnen noemen. Mr. *Milman* Professor in de dichtkunst aan de Universiteit van *Oxford* had zich reeds een naam gemaakt door een overvloed van denkbeelden en eene weelderigheid van beelden, die geheel afweken van het spoor hetwelk door de meest beroemde schrijvers gebaand was. Hij koos bovenal Bijbelsche onderwerpen, en zijne manier om dezelve te bewerken, kondigde eenen schrijver aan die het voornemen heeft om eene school te stichten. En indedaad, hij vond vele navolgers, maar die juist berekend waren om het getal zijner gebreken nog te vermeerderen, en die zich nog bevlijtigden om eene manier te overdrijven aan welke men reeds zoo veel buitensporigheid kon ten laste leggen. Aan het hoofd derzelven moet men plaatsen den eerwaarden *Maturin*, Auteur van *Bertram* en van *Melmoth*. Voor de ingewijden in deze *literarische sekten* hebben de zachte gemoedsaandoeningen welke uit de natuur geput kunnen worden, geene aantrekkingskracht hoegenaamd. Zij willen geestenbezweringen, spookvertooningen, sibijllen, bezetenen, duivelskuntenarijen, vader- en moedermoord, beulen, offers, geheele gezinnen die door hongersnood omkomen, om te dienen als werktuigen voor deze gewaande groote genie-menschen. De buitensporige voortbrengselen van hunnen geest, kunnen alleen gezocht worden door weinig verlichte lezers, die, zoo als een geestig schrijver zegt, de nachtmerrie liever hebben, dan eene stille nachtrust, *qui preferent le Cauchemar à la rêverie paisible.*

Na of liever tusschen de behandeling dezer onderwerpen gaat de Heer *Pichot* over tot de *Kanselredenaars* en de *Welsprekendheid der Pleitzaal.* In Frankrijk wordt algemeen geloofd dat de Engelsche en Schotsche Kerkleeraars verre weg moeten zwichten voor de Predikers in de Fransche Kerk. Men schijnt dit zelfs in de *Revuë Encyclopedique* als zoodanig buiten bedenking te stellen, dat men zonder verder in eenig onderzoek te treden, of deze daadzaak werkelijk bestaat, alleenlijk de vraag in het midden brengt, aan welke oorzaken deze meerderheid der Fransche Kerkredenaars boven de Engelschen toe te schrijven moge zijn. De Engelschen, zoo denken en schrijven over hen de Fransche kunstregters, bezitten staatkundige redenaars en Advokaten, die in de allereerste rangen verdienen geplaatst te worden; maar hebben zij eenen eenigen Kerkredenaar, die *Bossuet*, *Massillon* en *Bourdaloue* evenaart? Heden wordt de palm der Kerkelijke welsprekendheid in *Engeland* aan den Methodist *Irving* toegekend, die de bergen van Schotland verlaten heeft, om de toonen zijner stem te laten hooren aan de bewoners van het nieuwe *Ninive*. Door eene stoutmoedige nieuwigheid, mengt de Heer *Irving* dikmaals tusschen de gewone aanhalingen uit de H. Schrift, andere aanhalingen uit onderscheiden' wereldsche Engelsche Dichters en Prozaschrijvers. Zijne voordragt is vol van zalving en kracht; zijne woorden medeslepend, zijn stijl ongelijk, maar schitterende van schoonheden van den eersten rang. *Irving* is voornamelijk uitmuntende in zijne Godsdienstige gebeden, welke altijd den eerdienst der Methodisten besluiten, en waarin de Dienaar als hij op zijnen predikstoel staat, over de leden zijner gemeente, die door rampen bezocht zijn, den zegen des Allerhoogsten afbidt en het medelijden en de hulpvaardigheid hunner broederen inroept.

Overgaande tot de Pleitzaal, zegt de Schrijver, dat sedert veertig jaren, dat is, sedert dat *Erskine* het toppunt van dien roem bereikt had, welken hij zoo regtmatig verworven had, onderscheiden advokaten, zijn voetspoor drukkende zonder hem immer te kunnen overtreffen, zich echter omtrent tot eene gelijke hoogte hebben weten te verheffen. Sir *Samuel Romilly*, en de niet minder beroemde *Mackintosh*, de scherpzinnige *Brougham*, voorts *Learlett* en *Denman*, zijn alle redenaars van den eersten stempel, en die verdienen om met ernst beoefend te worden door allen dien het te doen is om in die zelfde school hunne krachten te beproeven. Niet juist dat die Engelsche Advokaten in alles navolgenswaardig schijnen. Hunne langdradigheid moet vooral zorgvuldig vermeden worden; maar te midden dier lange *perioden* en eene altijd woordenrijke discussie bespeurt men lichtstralen van welsprekendheid, en stralen van genie.

(*Het vervolg op den kant van deze bladz.*)

Eene andere school welke zich naast die van *Erskine* ontwikkeld heeft, is die van *Curran* en *Grattan*. Deze Iersche redenaars vervallen dikmaals in eenen slechten smaak, door zich aan opgeblazenheid en *geaffecteerdheid* over te geven. Dit verwijt wordt inzonderheid gedaan aan Mr. *Philips* van wien eenige pleitredenen uitgegeven zijn in eene verzameling van stukken der *Engelsche Pleitzaal* van Mr. *Clair* en *Clapier*.

Geheel het slot des tweeden deels en het begin van het derde, zijn gewijd aan de beschouwing der Letterkundige voortbrengselen, die het meest aftrek hebben in de drie Koningrijken. Het is onmogelijk om bij allen stil te staan; behalve dat, zijn ook *Robert*, *Southen*, *Thomas Moore*, *Samuel Rogers* en *Lord Byron*, reeds genoeg bekend op het vaste land, te meer, daar zij bijkans allen de eer der overzetting reeds verworven hebben.

Er bestaat ééne Letterkundige school, van dewelke misschien weinige menschen hebben hooren spreken. Zij wordt de school der *Lakisten* genaamd, dat wil zeggen, dat hare leden de oevers der meeren van Cumberland, en der Graafschappen van het Noorden bewonen, en dat zij hunne ingevingen zoeken in het midden eener woeste en schilderachtige natuur. De voorname steun dezer school is de Heer *Wordsworth.* Zijne Dichtwerken worden door sommige hoog geroemd, door andere diep veracht. De titel van zijn voornaamste werk is *Excursion.* Hij streeft naar eene eenvoudigheid, welke veeleer plat en *triviaal*, dan fraai en innemend is.

Het laatste gedeelte der Reisbeschrijving van den Heer *Pichot*, is geheel aan Schotland besteed. Niet slechts de beurtelings aanlokkelijke, beurtelings schrikwekkende natuurtooneelen van die vermaarde Landstreek, het verbazingwekkend gezigt zijner Meeren, zijne oude Gothische steden, leveren den stof tot menigvuldige bijzonderheden op. Maar ook de zeden en de Letterkunde van Schotland hebben mede de bijzondere aandacht van onzen schrijver tot zich getrokken. De Heer *Pichot* geeft ook eene beschrijving van den persoon van SIR WALTER SCOTT, dien hij ontmoet en gesproken heeft. *Ik zag*, zegt hij, *eenen man mij naderen, van middelbaren leeftijd, van eene lengte die nog al aanmerkelijk zoude geweest zijn, indien hij niet het ongeluk had van te hinken, zoodat hij op een' stok of kruk moest trachten voort te komen; zijne houding en manieren hebben iets zeer burgerlijks, of eigenlijk boersch. Hij droeg een' groenen rok met korte panden, een wijden langen broek; met een woord, hij had niets bevalligs in houding of kleeding; noch in zijn geheele aangezigt, noch in zijne bijzondere gelaatstrekken. Hij heeft grijze oogen, uitkomende wenkbraauwen, breed voorhoofd, dun aschkleurig en grijsachtig hoofdhaar. Zijn bovenlip is zeer onevenre-*

(*Het vervolg op de volgende bladz.*)

dig gevormd; met een woord, zijn geheele gezigt heeft iets zeer gemeens aan zich.

Walter Scott noodigde *Pichot* om met hem te *dejeuneren* in zijn huis in *Castlestreet* te *Edenburg*. Het geheele gesprek hetwelk tusschen *Scott* en *Pichot* gehouden is, wordt alhier woordelijk medegedeeld, en als het even getrouw alhier geboekt is, als het zich opmerkelijk voordoet, dan moet men ook hier zeggen, *dat er geen held is, die van zijn heldengewaad ontdaan, de toejuiching kan blijven verdienen, welke men hem, als hij in groot kostuum is, zoo ruimschoots toedeelt.* Deze zamenspraak toch is alleen opmerkelijk daardoor, dat dezelve niets opmerkelijks oplevert, en zoo plat en dagelijksch is, dat elke boekverkoopersjongen schier een gelijksoortig gesprek zoude kunnen volhouden.

Er bestaat eene groote leegte in het werk van *Pichot:* te weten, dat er met niet een woord melding gemaakt wordt, van de Staatkundige instellingen der Britsche Rijken; doch hierover geeft nu het werk van Mevrouw *de Stael* zeer belangrijke berigten, welke misschien bij eene volgende gelegenheid behandeld en, met een in Duitschland zeer onlangs uitgekomen werk over hetzelfde onderwerp, in onze *Mengelingen* zullen vergeleken worden.

ZEDEN
EN
GEBRUIKEN
DER
BEWINDSLIEDEN.

Onder dezen titel is in Frankrijk een werkje uitgekomen, hetwelk de eer eener vertaling in het Hollandsch verkregen heeft. De zeden en gebruiken der Hollandsche, of als men wil der Nederlandsche Bewindslieden, worden geacht, al ware het bij wetduiding, of *Fictio Juris*, zoo veel te verschillen van die der Franschen, dat men gerustelijk zulk een werkje zonder vrees voor *Allusie* kan laten overbrengen en in druk uitgeven. De Boekverkooper *Weduwe J. Allart* te *Delft*, heeft dit werkje in 1827 laten drukken, omdat zij het *koddig* vond; wel nu, wat zwaarigheid, er zijn zelfs *koddige* Raadsheeren, die niet eens Raadsheeren zouden zijn, wanneer zij voor het minst niet die eenige verdiensten hadden van *koddig* te zijn. Maar de schrijver heeft dit werkje vervaardigd omdat hij zulks *nuttig* achtte; die schrijver moet een onnoozel mensch zijn, want waarlijk, men doet meer kwaad dan goed, als men zulke werkjes laat drukken.

Ondertusschen is het wel der moeite waardig, dat men eens in de kaart kijke. Zoo zegt de redenaar, zijn wij schapen, *fiat*, laat ons mak zijn en den grooten hoop volgen, om dat er noodzakelijkheid is, dat wij wol te leveren hebben, vooral om dat wij noodig hebben te grazen, en te grazen op de geoorloofde weiden; maar, laat ons, als opmerkzame schapen, ten minste weten van welke lengte de schoppen onzer herders zijn, en tot wat einde zij hunne getrouwe honden op ons aanzetten. Laat ons, (men lette wel dat het in Frankrijk is, dat dus gesproken wordt,) daar het nu eenmaal ons lot is geschoren te worden, ten minste de kunst leeren, om ter goeder ure te grazen, en te blaten wanneer het gras geeft.

Ontelbaar is de menigte dergenen die belastingen betalen, zonder te weten welke de magt is, die de taak heeft om hen goedschiks, of kwaadschiks, hunne beur-

(*Het vervolg op de kant van deze bladz.*)

zen te doen openen, en die dat groote krachtgevaarte in beweging brengt, waardoor een bescheider deel van hun geld komt te verzinken in de ondiepten, genaamd *accijns*, *octrooy*, *verponding*, *personeel*, *mobilair*, *patenten*, *deuren en venstergeld*, *zegelregt*, *loterij*, enz.; het zijn zoo vele valstrikken, welker diepte zij niet kennen. Wie drijft hen er op aan? daarom bekommeren zij zich weinig; zij weten van ouder tot ouder dat men er in moet vallen, dit is het al. Hunne Militaire, Burgerlijke en Staatkundige pligten vervullen zij onder de heerschappij van diezelfde onwetendheid. Komt het dus niet te pas te vernemen, hoe die Heeren *Herders*, Bewindslieden, gewoon zijn te werk te gaan? te vernemen hoe zij ons in kooijen verdeelen, merken en tellen? Men begrijpt dat er onder zijn kunnen, die wat meer weten dan regt toe; die de kunst verstaan om ons de planeet te lezen, enz. enz. enz.

Het openbaar bekend gemaakt oogmerk van den schrijver is geweest, de gemaakte deftigheid, de ijdeltuiterij, de hebzucht en het *Egoismus* van de meesten der Bewindslieden in het licht te stellen; maar in plaats van den leerstoel te betreden, en het hekelschrift met tabberd en doktoralen kap te tooijen, heeft de Schrijver een luchtig gewaad gekozen. In dezen dos heeft hij zijn vermaak geschept, en zich veroorloofd met zekere Bewindslieden te gekscheren. *Fontenelle*, die zich aan een onderwerp van gansch andere verhevenheid waagde en aan eene Gravin lessen in de Sterrekunde gaf, durfde in zijn boek over de *Werelden: la pluralité des mondes* (niet over *de krachten*, zoo als de Schrijver van dit boekje praat) met de hemelligchamen te schertsen; de Schrijver heeft gemeend het regt te hebben om zich met de *Bewindslieden* te mogen vermaken.

Indedaad dit is een grappig boekje, en in Frankrijk van dadelijke toepassing, alwaar de Bewindslieden zelfs de lijkbaar van eenen *Rochefoucauld Liancourt* niet sparen. Maar in Nederland verdient zulk een boekje toch ook gelezen te worden, om te doen zien hoe veel beter het toch in zeer vele opzigten hier te lande dan elders toegaat.

ZEE-TIJDING.

Sedert onze laatste zijn in Tessel binnengekomen P. Sturk, van Demerarij, D. Steenveld, van Surinamen, T. H. Kleyn, S. Finch, R. Rice, W. Mann en J. Mauldon, van Londen, J. Harms, van Ipswich, A. Skalle, C. Blom, T. Vauvers en H. Ellegers, van Dramme, B. Sorensen, van Arendahl, R. M. Halseth, van Dronthem, A. Sorensen, van Amsterdam naar Londen.

Volgens een brief van T. S. Waters, voerende het schip *Rotterdam*, van Amsterdam naar Batavia, in dato 22 Febr., was hij toen zeilende op 3° 3′ N. breedte, 19° 30′ W. lengte; aan boord was alles wel.

Het schip *Palmira*, Kapt. C. de Vos, van Charleston naar Antwerpen, op de Kaloot gestrand, is, volgens een brief van Antwerpen van den 10 April afgekeurd en *f* 200 waardig geschat; de verkoping van hetzelve geordonneerd zijnde, zoude zulks dien dag plaats hebben.

Het schip *Mine Testman*, Kapt. J. L. Steen, van Dronthem te Bilbao gearriveerd, levert, volgens een brief van den 1sten April, deszelfs lading visch beschadigd uit.

*** Welmeenende deelnemers in de ramp van het overstroomd en steeds onder het water zuchtend gedeelte van Gelderland en Zuid-Holland, hebben tot de aan de Ondergeteekenden reeds toevertrouwde *f* 1084 - 27 c., ter verzachting van het lot der noodlijdenden aldaar, nog toegevoegd de som van *f* 268 - 73 c., benevens een pak kleêren. Deze nieuwe bijdrage, met een klein overschot der vorige, hebben de Ondergeteekenden verdeeld tusschen de in Tiel, Kuilenburg, Gorinchem en Bommel gevestigde Commissiën tot onderstand der hulpbehoevenden, naar elk der twee eerste plaatsen *f* 80 - 00 c., naar Gorinchem *f* 60 - 00 c., met de kleêren, en naar Bommel *f* 53 - 00 c. zendende.

De Ondergeteekenden blijven gereed tot den ontvangst van nieuwe giften ten zelfden einde, in het Locaal der Leydsche Spaarbank, op Dingsdag 17 dezer, en vervolgens des Maandags, van 's middags 12 tot 2 ure in een gesloten kistje.

Leyden den 14 April 1827.

A. Blussé, de Jonge. P. F. Hubrecht.
A. van Gerwen. J. H. Lisman.
P. G. van Hoorn. A. Librecht Lezwyn.
G. J. Hoppesteyn.

136ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

EERSTE KLASSE.

7de Lijst, N°. 7404, een prijs van *f* 1000.
8ste „ „ 20543, *f* 1000.
9de „ „ 1955, *f* 1000.
10de „ „ 23210, *f* 1000.
11de en laatste Lijst, N°. 7693, *f* 1000, en 31754 een premie van *f* 2500.

*** Heden nacht beviel zeer voorspoedig van een welgeschapen ZOON, Vrouwe J. M. de Mey, geboren Spiering.

Op den Huize *KERMESTEIN*, te Lienden, den 10 April 1827.

Strekkende deze tot algemeene kennisgeving voor nabestaanden en vrienden.

*** Mijn geliefde Echtgenote JOHANNA CECILIA HARTEVELT, verloste heden avond, zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER.

LEYDEN 10 April 1827.

C. LEEMBRUGGEN.

*** Heden overleed, zeer onverwacht, na een kortstondig lijden, onze waardige Vader en behuwd Vader, de Wel-Ed'le Heer DAVID BIERENS, in den ouderdom van bijna 67 jaren.

AMSTERDAM den 9 April 1827.

A. BACKER, Jr.
Uit aller naam.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam den 14 *April* 1827.

Holland,	Werkelijke Schuld .	2½ pCt.	*f* 52¼	a 52⅜
	Rest. Uitgestelde dito		- 13/16	a ⅞
	Kans-Biljetten		- 17¾	a 18
	Stellen van uitgeloten dito . .		- 6175	a 6200
	Amortisatie-Sijndic.	4½ pCt.	- 95¼	a 95½
	Domein Losrenten .	2½ „	- 88¼	a 88¾
	Handel-Maatschappij	4½ „	- 88¾	a 89¼
Frankrijk,	Inschrijving Grootb.	5 „	- —	a —
	Dito op dito	3 „	- 70½	a 71
Rusland,	bij *Hope en Comp.* .	5 „	- 99¾	a 100
	Ins. op 't Grootb. .	6 „	- 51¾	a 52
Pruissen,	Obl. Neg. Londen .	5 „	- —	a —
	dito in Londen van	1822 . .	- —	a —
Spanje,	Obl. bij *Hope en Comp.*	5½ pCt.	- 26	a 26½
	Nieuwe geldl. van 1822		- 9	a 9¼
Oostenr.,	Obl. bij *Goll en Comp.*	5 „	- 75½	a 75¾
	dito	4 „	- 61½	a 62
	Certificaten	2½ „	- 42¼	a 42½
	Neg. Metaliek . . .	5 „	- 85¼	a 86
	Dito Bank-Actien		- 1280	a 1285

*** Bij Gebroeders THOMPSON, Boekdrukkers en verkoopers te Rotterdam, en bij de meeste Boekhandelaars in het Koningrijk, is *gratis* verkrijgbaar: BERIGT van INTEEKENING op het voortreffelijk Werk:

DE NATCHEZ, door F. A. de CHATEAUBRIAND; uit het Fransch vertaald door M. A. van STEENWYK, *R. K. Priester en Pastoor* te Zoetermeer en Zegwaard; in 2 deelen groot 8vo., met platen. De Inteekening staat open tot 25 April aanstaande.

*** Van wegen het *Kantoor van Administratie* te LEYDEN, wordt bericht, dat tegen intrekking der Bewijzen, zal worden gevaceerd ter afgifte van nieuwe stellen COUPONS, telken Dingsdag en Woensdag, van vier tot zes ure, aanvang nemende Dingsdag den 24 April 1827, en zulks met bijvoeging eener Lijst der N°s., na volg-order.

*** Ten Kantore van LEZWYN en EIGEMAN, op het Rapenburg, Wijk 1 N°. 241, te Leyden, wordt gevaceerd des Dingsdags, Woensdags en Donderdags, van 9 tot 11 ure, tot de overneming van de CERTIFICATEN *Nationale Werkelijke Schuld* of *Bewijzen* van dien ter bekoming van stellen nieuwe COUPONS, bij de Administratie-Kantoren, waarvan door hun betaling geschied.

*** *De Doktor* LUSARDI, *Geneesmeester voor de Oogen*, *Lid der Akademien van Madrid*, *Barcelona*, *en van verscheide Genootschappen van Genees- en Heelkunde*, *Oog Geneesheer van Hare Majesteit de Keizerlijke Aarts-Hertogin Maria Louisa*, *Hertogin van Parma*, *enz. enz.* — Is te Amsterdam aangekomen, en logeert in *het Wapen van Amsterdam.* De blinde persoonen, of die met Oogkwaalen gekweld zijn, en welke hem zullen willen te raade gaan, moeten zich aankondigen in het bovengemeld Hotel.

*** Op aannemelijke voorwaarden UIT DE HAND TE KOOP of te HUUR, het BUITEN-VERBLIJF *BELLEVUE*, gelegen op de Marendijk bij de Stad Leiden, voorzien van eene logeable Huizing en Koepels, aangenaam uitzigt hebbende op de Haarlemmer Trekvaart, Warmond, Oegstgeest en de Stad, met Kelder, Keuken, Broeikasten, en binnen weinige jaren nieuw aangelegen Vrugttuin met exquise Boomen, Vijver en toerijkend Moesland. Ter bekoming van nadere inligtingen, vervoege men zig bij SCHOONDERGANG, op de Kalvermarkt binnen deze Stad.

*** J. PETERS Jr. en J. H. van der LINDE, Makelaars, zullen op Maandag den 30 April 1827, in het voormalige *O. Z. Heeren Logement*, des avonds ten 5 ure, ten overstaan van den Notaris P. BERKMAN, en in het bijzijn van den Wel-Ed. Heer *Vrederegter* van het vierde Kanton, verkoopen: Een zeer aangenaam ZOMER- en WINTER-VERBLIJF, zijnde een dubbeld Huis, Stalling voor twee paarden, groote Tuin en Erve, gelegen in het Dorp Zegwaard, Kanton Voorburg, Arr. 's Hage, N°. 77, aan de Heerenstraat: breeder bij Biljetten omschreven. Dagelijks te zien, waartoe de sleutel te bekomen is, bij den *Gemeentebode* van Zegwaard. De Bewijzen van Eigendom en Veil-Conditien zullen vier dagen vóór en op den Verkoopdag te zien zijn, ten Kantore van den Notaris P. BERKMAN te Amsterdam, en Kopij derzelve, bij den Notaris MOLENAAR te Zegwaard.

*** De Boek- en Muziekhandelaar C. C. van der HOEK te Leyden, geeft uit en heeft verzonden:

I. A. F. LUDERS Proeve eener geschiedenis van *de bij gevaccineerden waargenomene* KINBERZIEKTE; vertaald en met een Aanhangsel vermeerderd, door J. de Brauw, *Med. Dr.* te Woerden, 1 deel in 8vo.: *f* 2. 90.
II. Het *Portrait* van wijlen den Wel-Ed. Heer *Med. Dr.* H. CUYPERS. Prijs *f* 1. 60.
III. *Quatre* WALSES, *favoris pour le Piano par* L. van BEETHOVEN.

Bij bovengemelde zijn ook te bekomen: De thans te Brussel in klein formaat uitgegeven wordende *Oeuvres de Byron, Voltaire et Walter Scott*; *Collection de proverbes Dramatiques*, *et le repertoire dramatique de la scène Française.*

Te Leyden bij de Wed. ANTHONY de KLOPPER en ZOON, op de Breedestraat.